

DARIUS IR GIRĖNAS — ISTORINIAI DIDVYRIAI

Fašo POVILAS P. DARGIS

Mūsų nemirtingųjų, spar-
nuotų didvyrių, Dariaus ir
Girėno, prieš 30 metų atlik-
tas žygis pastatė juos šalia
to laiko viso pasaulio garsių
jų vyrų, o Lietuvai jie atne-
sė neapsakomos vertės pa-
tarnavimą, nes visas pasaulis
turėjo progą išgirsti apie mu-
sų tautos sunų dvasios didy-
bę, kurią parodė kilniaširdžiai,
nepaprastos drąsos ir patva-
rumo karžygiai. Tą garbę
mūsų tautai jie pirkė didžiau-
sia kaina — paaukodami sa-
vo gyvybę. Jei savo gyvybę
žmogus aukoja kam nors, tai
reiškia, kad jis tam reikalui
turi meilės ribų. Darius ir
Girėnas pamokė mus, visiems
lietuviams, kaip savo tautą rei-
kia mylėti.

Mes galime sudėti daug mi-
lionų, bet jais nenupirksime
tos garbės, kurią suteikė Da-
rius ir Girėnas, aukodami sa-
vo taip reikalingam žygiui.
Taigi, šių galingųjų arų li-
dai, kuriuos amžiais minės
mūsų tautos žmonės, buvo jų
gimtasis kraštas. Todėl jie
tapo savo tautos giesmės, dai-
nų, ir niekuomet neužbaigta
poema ar simfonija...

Kas gi jie buvo? Jie buvo
mūsų kaimo šiaurinės pasto-
gės vaikai. Jie perėjo plačią
vargų jūrą, jie pažino kas yra
alkis, kas gyvenimo kova už
buvį. Nežinurint, kur jie ke-
lavo, ką jie darė, savo širdy-
se jie nesiojo tą didįjį prisai-
kymą: "Viskas Tau, Jaunoji
Lietuva."

Jie neieškojo sau naudos,
o atliko tik aukštąjį pareigą,
pridedami prie pareigos visą
savo turą, širdį ir neribotą
meilę gimtajai žemei.

Jie pakyla virš žiaurais ir
Elastingo Atlanto, kad jį nu-
galėtų. Su jais drauge lekia
visų lietuvių širdys ir troški-
mai. Lietuvoje visa tauta
laukia didvyrių...

Du narsūs lakunai nežino,
kad jie skrenda į paslaptingą

TURIM BUT ATSARGŲ SU MASKVA

V. TVIRBUTAS

Praėjusio karo metu pavy-
kus suskaldyti atomų ir jo
skilimo jėgą panaudojus gink-
lams, esą žmogijos gyvenime
buvo pradėta nauja gaidynė.
Dabar nemažesnės reikšmės
norima suteikti susitarimui,
padarytam tarp Amerikos,
Anglijos ir Sov. Rusijos susi-
taikyti nuo branduolinių
sprogdomųjų ir tuo pašalinti
ar sumažinti visam pasauliui
pavojų.

Sutartis tarp valstybių, ku-
rios laikomos atominės jėgos
didžiosios savininkės, yra
reikšmingas įvykis. Tačiau
tai dar tik pradžia pažaboti
mirtingus ir baisius ginklus.
Reikia nepamiršti, kad atomi-
riai bandymai, kurie bus at-
likti po žemėje, nėra uždraus-
ti ir jie bus daromi toliau.
Tokie sprogdomieji gali būti

sukontroliuoti tik įsileidus į
savo kraštus kitos šalies par-
eigūnus tikrinamus, tačiau
su tokia kontrole sovietai ne-
sutinka.

Sio susitarimo faktą dar
mažina ir Prancūzija, kuri
jau taip pat atliekanti atomi-
rius sprogdomuosius, bet šiame
susitarime nedalyvauja. To-
liau didelę spragą bandymų
draudime gali sudaryti Raud.
Kinija, šiais ar kitais metais
jau numatanti turėti atomi-
nius ginklus. Nors Maskvos
sutartis numato, jog prie jos
galės jungtis ir kitos šalys,
turinčios atomų paslaptis, ta-
čiau yra daug abejonių ar ši-
omis atviromis durimis naudo-
sis minėtos dvi valstybės. Jos
gali įnešti nemažos paimavos
į Maskvoje pasiektą susitari-
mą, ypač jei jos savo prisidė-

jimą bandys jungti su sun-
kiais politinio pobūdžio są-
lygomis.

Sovietų siekimai tie patys.
Kruščiovas jau spėjo sovie-
tinėje spaudoje pasigirti, kad
šis susitarimas yra "lužis".
Rytų - Vakarų santykiuose.
Nuo praėjusio karo pabaigos
sovietai sebotavo ir ignoravo
bet kokius susitarimus su Va-
karais, tiesiog vengė susitarti
pagrindiniais klausimais. Da-
bar Maskva parodė politinį
mostą vakarams. Tik nereikia
laikyti, kad šis Rusijos žings-
nis jau pradeda naują erą
santykiuose su vakarais. Pats
prezidentas Kennedy savo
kalboje pažymėjo, jog pra-
džia gera, bet kartu parsiškę,
kad turime būti atsargūs. Jo
žodžiais, sutartis dar nereiš-
kia konflikto pabaigos. Tas
dar netrukdytų komunistams
siekti savo tikslų — užvaldy-
ti pasaulį komunistų ir "pa-
laidoti" Ameriką, ką prieš
dešimt metų Kruščiovas išdi-
džiai pareiškė.

Negalim išiešti iš dėmesio,
kad Maskva siekia dabartinės
politinės padėties Europoje
įveikimo ir pripažinimo. Ji
nori turėti Berlyną, komunis-
tinę Vokietiją ir pasilaikyti
pagrobtus kraštus Europoje.
Tai klausimai, kurie artimoje
ateityje turės išskirti. Nebus
nei taikos, nei gerų santykių
kol sovietai laikys pagrobtus
kraštus ir sieks tolesnio
Europos pavergimo. Neatro-
do, kad nuo šių siekimų Mas-
kva atsisakytų. Todėl dabar
susitarus su Sov. Rusija susi-
laikyti nuo atominį bandy-
mų, sovietų pavojus ir toliau
tebelieka. Tas verčia Ameri-
kai ir jos sąjungininkus būti
atsargiems savo santykiuose
su sovietais.

SEKINGA LAISVOSIOS SPAUDOS PARODA

Birž. 26 d. Muenchene, Lais-
vųjų Žurnalistų Sąj. pastan-
gomis surengtoji laisvosios
spaudos paroda buvo tiek sek-
minga, kad Bavarijos darbo
ministerijos atstovams pra-
šant ji buvo prasta ligi lie-
pos 18 d. Iš parodoje buvusių
skryžių ypač kreipė dėmesį lie-
tuviškasis su 70 eksponuotų
lietuvių leidinių keturiuose
pasaulio kontinentuose.

A. SNIČKUS PRIPAZINO UŽSIENIO LIETUVIŲ ĮTAKĄ

Vilniuje įvykusiam LKP
CK plenumo liepos 9 d. A.
Sničkus keliose vietose nuro-
dė į Vakaruose gyvenančių
lietuvių daromą įtaką bei pa-
stangas. Sničkus, pažymėjęs,
kad Amerikos imperializmas
veikia kaip "pasaulinis žan-
daras", toliau nurodė, kad a-
merikiečiams uoliai padedanti
reakcinė lietuvių emigracija.
Čia Sničkus pabrėžė, kad
"je (suprask, tie užsienio lie-
tuviai — E.) stengiasi pra-
kūsti mums savo literatūrą,
panaudoti savo tikslams pri-
vatų susirašymą ir siunti-
mus, specialiais radijo laidais,
liepūsina vakarų kultūrą ir
kapitalistinį gyvenimo būdą."

VLIK KREIPĖSI Į DEAN RUSK IS VLIKO VEIKLOS

VLIKas išleido ELTos ang-
lišką biuletinį nr. 7, kurio
turinys yra lietuvių meninin-
kų ir rašytojų pasipriešinimo
dvasia prieš okupacinę liniją
Lietuvoje, dvivėdė komunis-
tų politika religijos atžvilgiu,
asmeniškai dirbantieji žemės
sklypeliai pagrindiniai žmonių
pragyvenimo šaltiniai, kvsi-
ginės valdžios institucijos, Si-
biran ištremtų lietuvių mald-
daiknygė stebina pasaulį, jau-
nų laisvųjų lietuvių brolių
Mekų kino filmas Hallehujah
the Hills, suktas Vermont
valstijoje labai aukštai įver-
tintas, Baisių Birželių įvy-
kių Pabaltijų, laisvame pasaui-
lyje minėjimų atgarsiai ir
Lietuvą bei Pabaltijio valsty-
bes liečiančių knygų, išleis-
tų svetimomis kalbomis, ap-
žvalga.

Liepos 20 d. posėdžiavo
VLIKo praplėstasis prezidiu-
mas New Yorke. Buvo įvelg-
ta į naujai besusidarantius
tarptautinių didžiųjų jėgų ko-
egzistencinius bandymus ir
ryšium su tuo Lietuvos lais-
vinimo perspektyvos, buvo
priimta 1963 m. II-jo pusme-
čio samata, išklaušyti VLIKo
grupių atstovų, dalyvaujan-
čių "1963 m. birželio 22 d.
politinių grupių pasitarime
sudarytoje komisijoje, konsol-
idacijos reikalais," praneši-
mų ir aptartas visa eilė kitų
bėgamų reikalų.

Popiežiui Jonui XXIII mi-
rus, VLIKo pirmininkas pa-
auktė užuojautos telegramą
kard. Cicogneni, valst. sekr.
Išrinkus popiežium Povilą
VI jam buvo pasiūsta sveiki-
nio telegrama, prašant veiki-
ti Lietuvos laisvės ir katalikų
bažnyčios labui.

JAV ir Sov. Sąj. derybų
Maskvoje išvakarėse buvo
kreiptasi į Valst. Sekr. Dean
Rusk ir prašyta, kad jis duotų
savo delegatams nurody-
mų, kad tose derybose nebu-
tų pažeistos lietuvių tautos
teisės į savo laisvę. Taip bu-
vo pabrėžta, kad Lietuva nie-
kuomet nesutiks su bet ku-
riuo kitų kraštų susitarimu,
kuris pažeistų jos nepriklaus-
omybę.

VLIK buvo pakviestas da-
lyvauti Pasaulio Laisvės Die-
nos minėjimam, kurį organi-
zavo Laisv. Europos Komit.
Minėjimas vyko liepos 1 d.
Philadelphijoje. JAV neprik.
paskelbimo salėje. Dalyvavo
VLIKo pirm. dr. A. Trimakas,
sekr. J. Stiklorius ir Taut.
Fondo pirm. prel. J. Balkūnas.
Prel. J. Balkūnas liepos 17

NAUJOSIOS AUŠROS VAJAUS KRONIKA

— Mirus brangiam SLA veikėjui P. S. Rindokui, 185 ku-
pa išsirinko naują sekretorę, O. JUODVALKIENĘ, ir pavyz-
dingai persitvarkius yra pasiryžus aktingai prisidėti prie Nau-
josios Aušros vajeus darbų.

— SLA 185 kuopos organizatoriai išrinkti ir sutiko būti
— veiklus visuomenininkas JUOZAS LUBINAS ir energinga
veikėja EMMA STEPONAITIENĖ

o. Liet. Laisv. reikalais lan-
kėsi Valst. Depart. ir buvo
priimtas aukšto pareigūno.
Jis departamentui nušvietė o-
kupacijos Lietuvos padėtį,
lietuvių tautos teisių pažeidi-
mą, VLIKo veiklą ir jo reikš-
mę Lietuvos laisvinimo veda-
moje kovoje. Ta pačia proga,
prel. J. Balkūnas įteikė ati-
tinkamą memorandumą.

New Yorke mayorui Wag-
neriui paskelbus Pavergtųjų
Tautų Savaitę, liepos 16 dieną
New Yorko miesto rotušėje
buvo apvaikšiojamos atitin-
kamos isklmės. Toms iskl-
mėms vadovauti buvo pa-
kviestas dr. A. Trimakas,
kaip Pav. Tautų Seimo atsto-
vas. Jis pasakė atitinkamą žo-
dį ir priėmė įteiktą mayo-
ro paskelbtą aktą. Įvykio nuo-
traukos buvo įdėtos New
Yorko spaudoje.

ELTA

PUOLA JAUNIMĄ

Apie komjaunimui priklaus-
antį Lietuvos jaunimą per
Vilniaus radiją, birž. 27 d.
pabrėždamas, Tvarjonavičius
taip aiškino jaunimo gaben-
imą darbams ir plėšinių žemes
ir kitas tolimas Sovietijos
eritis: "Siems žygdarbiams
juos giliai įkvepia ir ragina
aukštas komunistinis sąmo-
ningumas, komunistinė pa-
žūra į darbą..."

Tačiau, pareigūno nuomo-
re, jokia paslaptis, kad daž-
nai pasitaiko tokių jaunuolių,
kurie laikosi nuosėly, "auks-
to vidurio potilikos." Tokie ja-
nuoliai, nusiskundžiama, buna
labai parankūs priešiškos ide-
ologijos pasekėjams. O kiti
jaunuoliai gerai dirba ir mo-
kosi, bet esą "visiškai supu-
vusios asmenybės."

Kaune vienas jaunuolių ne-
seniai buvęs pašalintas iš
komjaunimo, nes jam rūpėjo
si miesčioniška laimė. Tokie
jaunuoliai visai paten-
sinti jų idealą, o jis skamba
maždaug taip: namas, mašina
ir žmona. Dabar per radiją
dujota, kad asmeniškio pra-
turtėjimo idėjos ir privačia-
savininkiški instinktai tai —
baisi jėga.

Aiskinta, kad tik darbas
žmonijos, visuomenės labai e-
sas gyvenimo laimė. (E)

JAU KOREJOJ...

Kaip praneša spauda, įsi-
veržė komunistai į pietų Ko-
rėją nušovė du amerikiečius
karius ir kelisliką sužeidė.

TĖVYNĖS SKAITYTOJAMS SVARBUS P R A N E Š I M A S

Pranešu gerbiamesiems Tėvynės skaitytojams, kad iš-
vykstant spaustuvės darbininkams atostogų—vacation ir rei-
kiant tam tikrų pataisymų spaustuvėje—Printing Shop, Tėvy-
nė nebus išleidžiama nuo rugpjūtio-August 16 d. iki to paties
mėnesio pabaigos.

Po to kitas Tėvynės numeris išeis rugsėjo 6 d.

B. PIVARONIENĖ,
SLA Sekretorė

"SLA LYG GIBRALTARO UOLA LIETUVYBEI"

Susivienijimo centrinių or-
ganizatorių ir veikėjų suva-
žiavime Chicagoje prez. P. P.
Dargis pateikė išsamią kalbą,
išskeldamas sumanymus ir nu-
rodymus organizatoriams bei
nariams, talkininkaujantiems
vajeus darbuose. Jis pabrėžė,
kad SLA yra ne tik seniau-
sia lietuvių organizacija A-
merikoje, bet ir didžiausia.
Pažymėtina yra ir tai, jog iš
trikstančių SLA narių, dau-
giau kaip vienas ketvirtadalis
sudaro čia gimę jaunuoliai.

Gal ateis naftos organiza-
cijos ir praeis, kaip daugelis
jau praėjo, pastebėjo p. Dar-
gis, bet SLA, lyg tas "Rock
of Gibraltar" visuomet gy-
vas, kaip lietuvių uola.
SLA tikslas yra burti visus
lietuvius, nežinurint jų politi-
nų ir kitų įsitikinimų, į vie-
ną bendrą šeimą. Taip galvo-
je SLA steigėjai ir veikėjai,
taip galvoja ir šių laikų va-
dai ir organizatoriai.

Prez. Dargis nurodė, kaip
gražiai ir sėkmingai veikia
SLA moterų kuopos Chicago-
je, Pittsbrghe ir kitur. Jis ra-
gino moteris steigti savo ku-
pas, kur tik yra lietuvių,
ypač gausesnėse lietuvių ko-
lonijose.

Svarbiausia, jog jis davė
nurodymus ir sugestijas or-
ganizatoriams, kaip verbuoti
narius, ypatingai jaunuolius,
kurie laikui bėgant sudarys
SLA narių daugumą ir pavel-
mą.

des organizacijos vadovavi-
mą.

Tenka pasakyti, kad P. P.
Dargis buvo ypatingai gerai
prirėngęs savo kalbą — pra-
nešimą. Po jo kalbos buvo
paklausimai. Į juos išsamiai
atsakyta. Pasitarimas praėjo
gyvyje ir darbingoje nuotaikoje.
Susirinkusieji dėkojo P. Dar-
giui už jo taip tiksliai paruoš-
tą ir pateiktą kalbą.

Po pagrindinės kalbos pir-
mininkaujanti O. Biežienė pri-
skatė susirinkime dalyvaujan-
čius Pild. Tarybos narius —

iždininkę N. Gugienę, daktarę
kvotėją dr. S. Biežį, organ-
izatorius Christinę Austin,
Helen Cizauskienę, Emmą
Petraitienę ir kitus žymius
veikėjus. Į šį susirinkimą bu-
vo atsilankę dar dr. P. Gri-
gaitis, dr. Drangelis, dr. A.
Montvidas, dr. Zalatoris, K. P.
Deveikis, A. Lauritanas, M.
Gudelis, K. Mačiukas, V. Man-
eas, K. Cepukas, V. Simkus,
Vaitkevičius ir daugelis kitų.

Baigus darbus p. O. Bieže-
nė pakvietė visus prie vaisių,
arbatėlės ir užkandžių, ku-
rimas paruošė SLA 6 apskri-
ties valdyba. Tai buvo drau-
giškas pasikalbėjimas, pasida-
linimas mintimis. Visi pasi-
žadėjo po tokios įtikinančios
prezidento kalbos ir nuosir-
daus paskatinimo, stoti į dar-
bą, verbuoti narius, ypatingai
jaunimą į SLA didžiąją sei-
mą.

Narė

A REAL OPPORTUNITY

You can easily earn \$5.00 for each individual accepted by the
Lithuanian Alliance of America.

Send the recommended names and addresses to the
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

\$5.00 — Five dollars for You

Fill out this coupon and you will get \$5.00 if your recommend-
ed person will be accepted for life insurance with the LAA.
You can do your friends a great favor by recommending to
join the largest Lithuanian Fraternal Society in existence.

ACT PROMPTLY! Fill out this coupon today and mail it to the
Secretary of the Lithuanian Alliance of America, Mrs.
Bartha Pivaronis, 307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

(Cut out and mail)

Please print full name

Complete address

RECOMMENDED BY

Name, address and lodge number

Mail as many coupons as you need. You will be paid \$5.00
for each accepted applicant.

Tevynė

The Lithuanian Weekly
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance
of America

BERTHA PIVARONAS
MANAGER
ANTANAS SODAITIS
EDITOR

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. Lackawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs
rašai redakcijai reikia siųsti ne-
vėliau, kaip prieš savaitę, laikra-
džio numeriu išnešant.

Keičiant adresą, būtina pranešti
senesni adresus ir nurodyti naujo
adreso pašto zonos numerį.

SLA Pild. Tarybos ir pastovių komisijų adresai

SLA PILDOMOJI TARYBA

- P. P. DARGIS, prezidentas
2040 Spring Hill Rd.,
Pittsburgh 16, Pa.
S. GEGUZIS, vice prezidentas
410 Centre St.,
Mahanoy City, Pa.
Mrs. B. PIVARONAS, sekretorė
307 W. 30th St.,
New York 1, N. Y.
Mrs. NORA GUGIS, išdavinėja
3323 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.
Miss E. MIKUZIS, išd. globėja
2026 N. Humboldt Blvd.,
Chicago 47, Ill.
S. BREDES, Jr., išd. globėjas
37 Sheridan Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.
Dr. S. BIEZIS, Daktaras-Kvotėjas
3148 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

SLA KONTROLĖS KOMISIJA

- S. MICHELSONAS
11 Squantum St.,
E. Milton, Mass.
A. S. TRECIOKAS
185 Sterling Dr.,
Orange, N. J.
A. CHAPLIKAS
788 E. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

SLA ĮSTATŲ KOMISIJA

- DR. A. MONTVIDAS
4010 W. Madison St.,
Chicago 12, Ill.
DR. K. DRANGELIS
2420 W. Marquette Rd.,
Chicago 29, Ill.
J. VARKALA
Long Beach
2305 Foxdale Ter.,
Michigan City, Ind.

SLA STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

- J. STRAZDAS
1620 Pinetree Cr.,
Port Credit, Ont., Canada.
S. BUTVITIS
34 Tierney St.,
Cambridge 38, Mass.
A. MILIAUSKAS
393 S. Empire St.,
Wilkes-Barre, Pa.

SLA SVIETIMO KOMISIJA

- DR. P. GRIGAITIS
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.
M. VAIDYLA
840 W. 33rd St.,
Chicago 8, Ill.
A. KALVAITIS
6801 S. Washtenaw Ave.,
Chicago 29, Ill.

SLA LABDARYBES KOMISIJA

- B. PIVARONAS
307 W. 30th St.,
New York 1, N. Y.
K. KATKEVICIENE
6016 S. Albany Ave.,
Chicago 29, Ill.
I. TUMAVICIENE
30 Robeson St.,
Jamaica Plain, Mass.
B. SPUDIENE
88-33 Elderts Lane,
Woodhaven 21, N. Y.

SLA SVEIKATOS KOMISIJA

- DR. P. ZALATORIS
1821 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

SLA ORGANIZATORIŲ BEI VEIKĖJŲ KONFERENCIJA CLEVELANDE

SLA centrinių organizato-
rių iš vidurinių valstybių kon-
ferencija įvyks rugpjūčio 10
ir 11 dienomis Clevelande,
Čiurlionio namuose, 10908
Magnolia Dr.

Rugp. 10 d., 1 val. po pietų,
prasidės konferencija, kurioje
dalyvaus SLA prezidentas P.
P. Dargis, sekretorė B. Piva-
ronienė, sukvieštieji centriniai
organizatoriai, Ohio valstijoje
esantių kuopų valdybų nariai,
organizatoriai ir veikėjai.

Vakare — neviešas pokylis
su kvieštais svečiais.
Pagrindinis vakaro tikslas
— naujai steigiamos Clevel-

DR. V. TERCIJONAS
Litchworth Village,
Thiells, N. Y.

DR. A. GRIGAITIS
295 Wyona St.,
Brooklyn 7, N. Y.

SLA JAUNULIŲ KOMISIJA

J. A. VALSTIJOSE

P. DAGYS
307 W. 30th St.,
New York 1, N. Y.

J. VALATKA, A. VALATKIENE
125 7th Ave.,
Paterson, N. J.

A. GUSTUS, E. GUSTIENE
10 Bamford Ave.,
Hawthorne, N. J.

V. VIRBICKAS
277 Union St.,
Jersey City, N. J.

I. MALDUTIS
795 Portion Rd.,
Lake Ronkonkoma, L. I. N. Y.

G. AVIZONYTE
51 Maple Ave.,
Bay Shore, L. I., N. Y.

B. ANSKOLYTE
138 34th St.,
Union City, N. J.

G. VAICIUNAITIS
550 E. 2nd Ave.,
Roselle, N. J.

E. TRECIOKIENE
185 Sterling Dr.,
Orange, N. J.

R. BUDVITYTE, K. BUDVITYTE
34 Tierney St.,
Cambridge 38, Mass.

A. AUSTIN
5717 Peoria St.,
Chicago 21, Ill.

J. MILLERUTIS
11751 S. Millard,
Chicago 55, Ill.

A. VAKSELIS
112-09 95th Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.

A. BIRUTIS
117-05 89th Ave.,
Richmond Hill 18, N. Y.

J. VILPISIAUSKAS
352 Stanhope St.,
Brooklyn 37, N. Y.

P. JASIUKONIS
269 Norton St.,
New Haven, Conn.

E. KAPOCIENE
517 Broadway,
S. Boston 27, Mass.

G. JOKUBAITIENE
13813 Othello Ave.,
Cleveland 10, Ohio

O. JAGIELLA
3052 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

J. GEGUZYTE-ZELIONIS
410 Centre St.,
Mahanoy City, Pa.

EMMA PETRAITIENE
5643 S. Mozart,
Chicago 29, Ill.

MILDA ANESTAITIS
8 Mayhew St.,
Dorchester, Mass.

N. BAYORAS
160 Seneca St.,
Pittston, Pa.

K. NAMAKSY
409 W. Broadway,
S. Boston 27, Mass.

R. RUDASKAS
2417 W. 43rd St.,
Chicago 32, Ill.

M. KLIMAS
221 Jefferson St.,
Linden, N. J.

SLA JAUNULIŲ KOMISIJA KANADOJE

S. JOKUBAITIS
33 Avon Ave.,
Toronto, Ont., Canada

O. INDRELIENE
76 Fairlawn Ave.,
Toronto, Ont., Canada

G. J. VELYVIS
54 St. Anna's Rd.,
Toronto, Ont., Canada

I. SAJAUKA
7 Woodlawn Dr.,
St. Catharines, Ont., Canada

G. ALISAUSKIENE
176 Lake St.,
St. Catharines, Ont., Canada

J. SARAPNICKAS
56 Concord Ave.,
St. Catharines, Ont., Canada

lande Moterų kuopos inau-
gacija.

Rugp. 11 d., 1 val. po pietų,
tiksliai centrinių organizatorių
posėdžiai su Pild. Tarybos na-
riais.

Atstovams, kurie neskubės
ramo, numatoma dar tam tik-
rų įvykių bei malonumų.

Jeigu mūsų didžiausios ir
tertingiausios JAV-ese SLA
organizacijos Naujosios Auš-
ros vėjus, kiek girdėti, jau
ten gyvena ir didina na-
rių skaičių, tai mes džiaugia-
mės centro iniciatyva sukvie-
sti Clevelande konferenciją,
kuri, be abejonės, turės at-
nešti gražių vaisių. Platus
pasitarimai, instrukcijos ar
nurodymai tikrai bus naudin-
gi. Auginkime ir plėskime Su-
sivienijimą — mūsų jausmų
šeimą išsivijoje.

Vladas Brazilius

Waterbury, Conn.

Kviečiam į metinę šventę
Atvyksta SLA sekretorė
B. Pivaronienė

SLA 4 apskritys ir 11 kp.
metinė gegužinė įvyks rug-
pjūčio 4 d., Bellevue Grove
Park, 36 Lakewood Rd., Wa-
terbury.

Yra kviešta SLA centro se-
kretorė B. Pivaronienė. Tai
pirmas jos atsilankymas pas
mus ir bus malonu susipažin-
ti ir išgirsti jos kalbą.

Geras Gudauskio orkestras
gros šokiams.

SLA 4 apskritis pagal išga-
les remia visus gerus lietuviš-
kus darbus, tai atsilankydami
į gegužinę daug ką paremsim,
gražiai praleisim sekmadienį
ir pasimatysim su seniai ma-
tytais artimaisiais.

Rengėjai visus maloniai
priims.

Kviečiam atsilankyti SLA
narius ir šiaip geros valios
lietuvius netik iš Conn, bet ir
iš kitų valstijų. Nariai būkite
kviesliais ir pakvieskit savo
draugus bei pažįstamus.

Rengėjai

Chicago, Ill.

Lietuvių Paviljonas Prekybos
Parodoje

Nuo birželio 19 iki liepos
7 d., Chicagoje vyko tarptau-
tinė prekybos paroda, kurio-
je dalyvavo 31 valstybė, jų
tarpe ir Nepriklausomoji Lie-
tuva. Lietuvos paviljonas bu-
vo nedidelis — 200 kv. pėdų,
bet patrauklus ir įdomus, ge-
roje vietoje — kertėje dviejų
alejų prieš poilsio aikštę.

Fryškinėje jo daly buvo vyti-
s ir auksinėmis raidėmis užra-
šas — Lithuania.

Centrinė paviljono vieta bu-
vo papuošta meniškų Lietuvos
žemėlapiu, pieštu dail. A. Trū-
mako. Po juo buvo suolelis su
lėlimis ir kitais dirbiniais.
Kairėje žemėlapiu dirbinys bu-
vo trys Lietuvos vaizdų nuo-
traukos, lietuviškos rank-
šluostės abrusinėje: dešinėje
— kopytėlė, audiniai ir lėk-
tės. Priekyje stovėlis su ALT
paruoštomis brošiūromis "Pre-
scenting Lithuania." Dar buvo
kryželių, lėkščių, gintaro, lė-
lių ir t.t.

Paviljone visuomet būdavo
ir davė paaiškinimus dvi lie-
tuvaitės, pasipuošusios taiti-
niais rubais.

Lietuvos gen. konsulas dr.
P. Daužvardis, atidarydamas
parodą pažymėjo, kad pavil-
jonas yra meninis ir simboli-
nis. Jo tikslas — prapaguoti
Lietuvos išlaisvinimą ir atei-
ties prekybą su laisvuju pa-
sauliu.

P. Dirks

BUTKŲ JUZĖS SUKAKTIS

— Poeto Butkų Juzės (Juo-
zo Butkaus) 70 gimimo meti-
nės liepos 9 d. nepamiršę nei
"Tiesa", nei "Komjaunimo
Tiesa". Tą dieną per Vilniaus
radiją 15 min. literatūros va-
lūndelė apie poetą kalbėjo J.
Butėnas.

Poetas, 1947 m. miręs Klai-
pėdoje, aukštuosius mokslus
buvo išėjęs Rusijoje ir Vokie-
tijoje. Jenoje, yra gyvenęs
JAV, 1926 m. vel Lietuvoje
mokytavio, ukininkavo. Re-
dagavo "Darbininkų Balsą",
su literatū - artistų grupe va-
zinėjo po Žemaitiją. Pirmos
bolševikų okupacijos metu B.
Juzė buvo kviečiamas dirbti
švietimo ministerijoje, tačiau
atsisakė. Bolševikų buvo su-
laikytas jo parengta knyga
"Žemaitiai". Lietuvių spaudo-
je B. Juzė rašė nuo 1911
m., jo poezijos knygos išlei-
tos 1917 - 1918 m. laikotar-
pyje, paskutinioji, 1928 m. iš-
leista knyga "Darbas ir pra-
kaitas." (E)

Vilniaus radijo liepos 9
d. pranešimu, pastaruoju me-
tu atsirado dar vienas Maž-
vydo Katechizmo — pirmosios
lietuviškos knygos egzempl.
Vilniuje gautas pranešimas iš
Lenkijos nacionalinės biblio-
tekos Varšuvoje, kad Mažvy-
do katechizmas rastas Toru-
nės miesto universiteto biblio-
tekoje. Ligi šiol manyta, kad
vienintelis Katechizmo eg-
zempliorius buvęs Vilniaus u-
niversiteto bibliotekoje — jis
buvo gautas iš Ukrainos.

Bexley, Ohio

SLA 126 pav. kuopos na-
rys, Antanas Bačėnas, susir-
go ir gydytojo patarimais at-
sigulė Riverside Methodist li-
goninėje. Draugai ir pažįsta-
ni yra prašomi aplankyti ser-
gantį A. Bačėną. Linkime
jam greit pasveikti.

VAKARINIŲ VALSTIJŲ SLA CENTRINIŲ ORGANIZATORIŲ KONFERENCIJA

Rugpjūčio 10 d., šeštadienį, Cleveland, Ohio įvyksta

VAKARINIŲ VALSTIJŲ SLA CENTRINIŲ ORGANIZA- TORIŲ KONFERENCIJA

Posėdžiai prasidės 1 val. po pietų, Čiurlioniečių Namuose,
10908 Magnolia Dr.

Konferencijoje kviečiami dalyvauti vakarinių valstijų SLA
centriniai organizatoriai ir Ohio valstijos SLA kuopų valdybų
nariai, organizatoriai ir veikėjai.

Tą patį vakarą Čiurlioniečių Namuose bus konferencijos daly-
vių ir kvieštų visuomenės veikėjų bendras pobuvis.

Jo metu bus atlikta naujai įsteigtos Clevelande SLA Moterų
kuopos inauguracija.

Sekmadienį, rugpjūčio 11 d., 1 val. po pietų toje pačioje vietoj
bus tik centrinių organizatorių pasitarimas su SLA
Pildomosios Tarybos nariais.

DALYVAUTI KONFERENCIOJE ATVYKSTA SLA PREZ.
P. P. DARGIS IR SEKRETORĖ B. PIVARONIENE.
Kviečiamieji yra prašomi išdėmėti laiką bei vietą ir atvykti
į šaukiamą konferenciją.

SLA 7 APSK. PIKNIKAS PITTSTON, PA.

Tradiciinis SLA 7 apskrities piknikas bus
RUGPJŪČIO 25 D., ROCKY GLEN PARKE
BUS GERA MUZIKA, ŠOKIAI IR VAISĖS.
Kviečiame atsilankyti ne tik vietos lietuvius, bet ir iš toliau —
Binghamton, Easton, Paterson, Mahanoy City ir iš kitur.
Pradžiai 1 val. po pietų.

KVIEČIA RENGĖJAI

TEVYNĖS MYLETOJŲ DRAUGIJA RUOSIA METINĮ PIKNIKĄ-GEGUŽINĘ, RUGPJŪČIO 18 D.

Prasidės 2 val. po pietų, PIERCE WOODS PARKE,
prie Pierce Blvd. ir Cleveland Ave., Racine Wis.

Dalį pelno skiriame Lietuvos laisvinimo reikalams ir naujai
knygai "Lietuvos Žemių Aprašymas" išleisti. Maloniai kvieči-
mi visi lietuviai dalyvauti piknike. T.M.D. 121 kuopa

SVEIKATOS SKYRIUS

Sj skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS,
VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

TABAKAS IR JO RUKYMAS

DR. V. TERCIJONAS

(Tęsinys)

BENDRAS TABAKO VEIKIMAS

Tabako veikimo laipsnis
žmogaus kūni įvairuoja nuo
silpno iki stipraus apsinuody-
mo. Pastaras lydimas tokių
reikšnių, kaip alpimas, galvos
svaigulys, šalta drėgna oda,
greitas pulsas, silpnumas, kar-
tais šleikštumas (ledakavi-
mas), vėmimas ir viduriavi-
mas. Šitie reiškiniai įvyksta
dažniau neįpratusiems rukti,
bet ir įgudę rukti kartais
pergyvena panašų poveikį.
Toks efektas tęsiasi neilgą
laiką ir galbūt turi mažai įta-
kos bendrai sveikatai.

Didesnės reikšmės turi ru-
kymas mažesniais neoksiniais
(nenuodijamais) kiekiais, bet
ilgą laiką. Kai kuriais atve-
jais atrodo, kad rukumą nu-
ramina nervus ir skaidrina
sielą. Kitais sykiiais sukelia
galvos skausmą ir svaigimą,
nemigą ir nervinį suerzinimą.
Rimtas mitymos sužalojimas
kartais įvyksta nuo perdide-
lio rukumų.

RUKYMAS TRUMPINA GYVENIMĄ

Tyrinėjant žmonių gyveni-
mo ilgį nustatyta, kad ruku-
mas neabejotinai trumpina
gyvenimą ir turi tiesioginį
santykį su vartojamo tabako
kiekiu. Smarkus rukti įtai-
žymiai sutrumpina savo gy-
venimą, bet ir nuosaikus ruku-
mas daro tokią pat įtaką.
Pakartotini ir skaitlingi tyri-
mai rodo, kad asmenys, kurie
ruko kasdien du ar daugiau
pakelių cigarečių, gyvena 6 ar

visai neruko.

Daugely atveju, ilgalaikis ir
gausius rukumą sukelia šir-
das kraujui indų sklerozę ir
net pas nesenus žmones gali
įvykti širdies priepuolis. Rei-
kia pastebėti, kad vaikiniai
kraujo indai apsupina krauju
širdies raumenį ir tų indų
užsikimimą krešulių arba
trombu duoda sunkų, net mir-
tinį susirgimą — vainikinį
(koronarinį) trombozę. Pil-
nas ar dalinis užsikimšimas
vainikinių širdies indų sukelia
nepakeliamą skausmą prie-
puolį širdies srityje, tai sklinda
į kairįjį petį ir toliau į kairią
ranką.

Tokį širdies skausmą ar
priepuolį nuo sutrikimo krau-
jo apytakos vainikinę arteri-
ją vadinama krūtinės angina ir
tai yra dažnai mirties prie-
žastis pas vidutinio ir vyres-
nio amžiaus žmones.

Rukumą nužemina odos
temperatūrą dėl susiaurėjimo
(spazmo) odos kraujui indų.
Temperatūros kritimas lėjų
odoj ypač pirštų trunka apie
pusę valandos surukius tik
porą cigarečių. Kraujo indų
sitraukimas kojose nuo ruku-
mo gali būti viena iš priežas-
čių vadinamos Buergerio li-
gos. Ji pasireiškia kraujo in-
dų susiaurėjimu ir net visiš-
ku spindžio užsidarymu (su-
nukimui) kojose. Dėl to kojos
aukština, išopėja ir įvyksta
gangrena. Ta liga dažniau ser-
ga vyrai, negu moterys (san-
tykis 75-1), amžius paprastai
tarp 20-45 metų. Ypatingai
linkę sirgti žydai, kurie suda-
ro apie pusę pacientų. Sergant
ta liga gydytojai pataria
visiškai susilaikyti nuo tabako
rukumų.

(Bus daugiau)

Lithuanian American Asson Lodge 121, cordially invites you to

PICNIC, AUGUST 18, AT 2:00 P. M.

IN PIERCE WOODS PARK.

Pierce Blvd. and Cleveland, Racine, Wis.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS

LITHUANIAN RADIO HOURS

Klausykite lietuvių radijo valandas, girdėsite įdo-
mias programas, ir naudingų žinių apie SLA.

BOSTON, MASS. Liet. Radio Valanda. Ved. Stepas
ir Valentina Minkai, 502 E. Broadway, So. Bos-
ton 27, Mass. Stotis WLYN, sekm. 1 iki 1:30 v.

BOSTON, MASS. Laisvės Varpas., ved. Petras Viš-
čins, 47 Banks St., Brockton 18, Mass. Stotis
WKOX, sekmad. 8 iki 9 val. ryto.

CHICAGO, ILL. Radio Valanda Sophie Barcus. Sto-
tis WOPA, kas rytą 10 iki 11 val. Šeštad. 10:30,
sekmad. 8:30 iki 9:30 val. ryto. 7159 S. Maple-
wood Ave.

CHICAGO, ILL. "Margutis". Ved. L. Vanagaitienė,
6755 S. Western Ave., stotis WYAG, kasdien
8:30 iki 9:30 val. vak.

CLEVELAND, O. Ved. J. Stempuzis, 506 E. 118th
St. Stotis WDOK. Penktad. vak. nuo 7 iki 7:30.

DETROIT, MICH. "Lithuanian Voice", stotis WQRS.
Sekmad. 8:30 iki 9 val. ryto. Dir. J. Kriščiūnas.

NEW YORK - N. J. "Lietuvos Atsiminimai. Ved. J.
Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Stotis
WEVD. Šeštad. nuo 5 iki 6 val. vakaro.

PITTSBURGH, PA. Ved. P. ir G. Dargiai., 2040
Spring Hill Rd., Pittsburgh, Pa. Stotis WPIT.
Sekmad. 12:30 iki 1 val. po pietų.

LOS ANGELES, CAL., ved. Br. Gediminas, 4023 W.
60th St., Los Angeles 43, Calif. Stotis KBLA,
šeštad. nuo 9 iki 9:30 val. ryto.

Mrs. Bertha Pivaronas, Mrs. Pauline Martineau,
Miss Euphrosine Mikuzis.

TELEPHONE PIONEERS OF AMERICA Fort Pitt Chapter Number Thirteen

by
EUPHROSINE MIKUZIS

Charming and smiling Mrs. Pauline "Peg" Martineau, president of the Fort Pitt Chapter Number Thirteen of the Telephone Pioneers of America, greeted all the guests and their friends, as they arrived, at the reception room for cocktails prior to the banquet. This particular banquet, held June 1963 in the Georgian room of the new Americana Hotel in New York City served to culminate the president's year of intensive activity and service to the chapter and to install the incoming officers.

The Georgian room is stately and elegant. The dominating color of the banquet, soft and subdued pink, was carried out in the pink table cloths and candelabra. The flowers decorating all the tables, including the speaker's, were pink and white peonies. Seated directly in front of the speaker's table were Mrs. Martineau's guests—two members of the Board of Directors of the Lithuanian Alliance of America, Mrs. Bertha Pivaronas, secretary, and Miss Euphrosine Mikuzis, trustee. Included in the guest list were Mr.

and Mrs. Stanley Simas of New York, her aunt and uncle.

During the serving of the various courses, strolling musicians led the audience in community singing of old time favorites as these were requested by the table groups.

As Mrs. Pauline Martineau was introduced, all participants rose and greeted her with spontaneous and long applause. Mrs. Martineau opened her speech stating that it has been a great honor and privilege to serve the members of the Fort Pitt Chapter as president during the past year and enumerated the achievements, contributions of time and effort by the chapter's members participating in various community services and in the organization during her term of office. She acknowledged the cooperation of the various committees and the inspiration of those women who had served as previous Chapter presidents. Mr. Chet Randall and others were greatly appreciated for their assistance. She presented her husband Mr. Stanley Martineau and graciously acknowledged his

understanding, forbearance and cooperation during these time consuming activities and as she noted "A year of happiness as president."

PIONEERING PURPOSE

The purpose of the organization shall be to provide a means of friendly association for the longer - service employees in the telephone industry, both active and retired, and to promote among them a continuing fellowship and a spirit of mutual helpfulness, to exemplify and perpetuate those principles which have come to be regarded as the ideals and traditions of the industry, and to participate in such undertakings as may be deemed to make for the happiness, well-being and usefulness of the membership and for the progress of the organization.

The membership of the Telephone Pioneers of America consists of the Telephone company's employees who have been in service with the company over 21 years and of the retired personnel. The organization is nationwide with a 240,000 membership operating through 65 chapters. Seventy thousand of these members are retired personnel. It is to be noted that a goodly number of its members are of Lithuanian descent and many are members of the Lithuanian Alliance of America.

THE FORT PITT CHAPTER

The Fort Pitt Chapter has a membership of 3600 and in addition to Pennsylvania also includes members in several bordering states. The interests of this chapter in community service are confined to promoting and raising funds for Muscular Dystrophy (Easter Seal Society for Crippled Children); collecting eye glasses for the needy and repairing talking book machines for the blind. During Mrs. Martineau's term of office, the chapter received a citation for its activity from

the local muscular dystrophy organization.

The members also visited the sick and helped out in emergencies until needed assistance could be obtained. telephoned the aged to cheer them up and sent birthday greetings to their members.

The installation of the new officers was very inspiringly conducted by Mrs. Martineau who presented the gavel to the incoming president Mr. W. B. Cogbill. The new president summarized the guiding principles of the Telephone Pioneers to be, "The chore of giving rather than receiving." "The program of pioneering," he stated, "is intended to give a happy, healthy and long retirement based on participation in community services."

Mrs. Pauline Martineau
(Bagdonaitė)

Mrs. Pauline Martineau
(Bagdonaitė) known to her

J. KARDĖLIS — SUKAKTUVININKAS

Dvigubas sukaktuvininkas yra laikraštininkas Jonas Kardelis. Šiais metais jam sukako 70 m. amž. ir 55 metai, kai jis dirba spaudoje. Gimęs 1893 m. Girdžių km., Rimšės val., Zarasų apskr. Mokėsi Zarasuose, Kaune studijavo biologiją ir geografiją, privačiai ir muziką. Buvo gimnazijos mokytoju, be to vedė chorą, caro laikais ruošė lietuviškus vakarus ir kt.

J. spaudos darbu J. Kardelis įsitrukęs budamas 15 m. amž., kai 1908 m. parašė pirmąjį straipsnį "Lietuvos Pirminkui". Vėliau jis bendradarbiavo Rygos Garsė, Viltų, Aušrinėje, estų ir latvių spaudoje.

Laisvoje Lietuvoje Kardelis išvartytas gilus baras žurnalistikoje — nuo 1928 m. jis buvo vyriausioji "Lietuvos žinių" dienraščio redaktoriumi. Vėliau Kardelis pastoviai redagavo ir kitus laikraščius

Pittsburgh friends as "Peg" is of Lithuanian parentage, born and raised in Pittsburgh. She is a long standing member of The Lithuanian Alliance of America. When Mrs. Bertha Pivaronas, also a Pittsburgher, organized the women's lodge of the Alliance, now No. 73 in Pittsburgh, Mrs. Martineau was one of the first to join and has the honor of being a Charter member of the lodge and was its treasurer for five years. Mrs. Nellie Evans, the president of the women's lodge looks forward to Peg's return to active participation in the cultural and charitable activities of the lodge.

The Lithuanian Alliance of America is proud to have Mrs. Pauline Martineau as its member and believes that her wealth of experience and leadership as president of the Fort Pitt Chapter will be a great asset to the Lithuanian community and to the Lithuanian Alliance of America.

— Lietuvoje "Savivaldybininkų Balsa" vak. Vokietijoje "Lietuvių Žodis", o atvykęs į Kanadą, Kardelis visą laiką "ši šiol redaguoja Montrealyje leidžiamą "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraštį.

J. Kardelis spaudoje rašo ne tik politinius, bet visuomeninius, kultūrinius ir kt. klausimus. Pastarajame dešimtmetyje J. Kardelis bendradarbiauja Liet. Enkelepe, gyvai reikiąsi politiniame ir visuomeniniame lietuvių gyvenime išsivijoje, būvę vienas iš Kanados Liet. Bendr. steigėjų.

Jis yra suredagavęs ir išvertęs visą eilę knygų (pvz. Tetmajerio, Vinogradovo raštus) ir nuo pat įsikurimo dienos priklauso Liet. žurnalistų Sąjai ir ilgus metus buvo jos vadovybėje. Su nepailstama energija J. Kardelis ir šiandien dirba spaudoje bei Kanados lietuvių visuomenės veikloje. (E)

kėlė iš lovos, pabučiavo miegančią moterį, peržegnojo ją persiskirdamas ir nesusilamę įsėdėjo į kėdę.

— Juozapota sapnavo... Mato ji gražų, didelį sodą, pilną žydinčių medžių. Eilėna tuo sodu, mažą kudiuką nešina... Dailus takelis, smėlis išbarstytas, tiesias: aplinkui žolės ir žolynai įvairiom spalvomis mirga; tarp medžių šakelių paukščiai sau lizdelius kluamas. Visur taip ramu ir šilta... Juozapota spaudžia į savo laimingą krutinę kudiuką ir skubina skubina... Už sodą jos Petras arija... Jam pietus neša, jam kudiuką pasigirti nori. Jau ji ji iš tolo mato, sunkiai ant arklo užgulęs ir jungą jaučią iš lengvo kalnelio stumiant...

— Bet netikėtai ir gražus sodas, ir Petras su jaučiais iš jos akių nyksta. Staiga pamato ji dangų apniukusį ir priėjais baisy, gylį lyg bedugnę griovį. Iš apačios girdi skaudų dejavimą ir balsą, pagalbą šaukiantį. Tai Petro balso, jos dejavimas. Juozapota išsigandusi skubina į jį, norėdama nusileisti griovinė, gelbėti vyrai. Pažiūrį į kudiuką. Nėgyvas! Akytės užimerkusios, lūpytės pamėlynavusios, veidelis kaip drobė. Klaukimo perimta, surinkta nesavų balso. Jos kojos paslysta, ir kartu su kudiuku krinta bedugnėn...

—: DAINORĖLIS :—

PRAGĖRIAU ŽIRGELI

Pragėriau žirgelį ir kamandės,
Ir savo jaunąsias tai jau pajieškos.
Oi drylia, oi drylia, oi drylia lia lia,
Ir savo jaunąsias tai jau pajieškos.

Sugrįžo žirgelis ir kamandės,
Tik jau ne sugrįžo jaunąsias dieneles.
Oi drylia, oi drylia, oi drylia lia lia,
Tik jau ne sugrįžo jaunąsias dieneles.

Išėjo bernelis pasivendravot,
Ir laimės, laimūžės tai jau pajieškos.
Oi drylia, oi drylia, oi drylia lia lia,
Ir laimės, laimūžės tai jau pajieškos.

Norėjo laimūžės, tik tai vargelius,
Užmiršo tėvyne, brangius tėvelius.
Oi drylia, oi drylia, oi drylia lia lia,
Užmiršo tėvyne, brangius tėvelius.

MOČIUTE, ŠIRDELE

Močiute, širdele, tai tau, tai tau,
Auginai dukrelę ne sau, ne sau.

Sukrovė kraitelį į skrynelę,
Išleidai dukrelę į marteles.

Išleidai dukrelę į marteles,
Įdavei rutelį į rankes.

Nuskynei rutelį nežydusią,
Išleidai dukrelę neužaugusią.

Ir vysta rutelį rankelėse,
Oi verkia dukrelę liūdnelėse.

Cit, neverk, dukrelė, aplankysiu,
Nevyski, rutelė, aplaistysiu.

NETIKĖ AUTOMATAI

"Svyturio" žurnalas jau antri metai kovoja su Lietuvoje įrengtais netikusiais automatais ir netgi padėtis negerėja. Tai ryškiai matyti iš 10 nr. paskelbtų duomenų. Pasirodo, prekybos įmonės už didelę sumą įsigyja automatus, tačiau jie veikia blogai ar visai neveikia, daugelis jų apdužyti, apdaužyti.

Pvz. Vilniuje daugely vietų stovi po 9 - 10 gazuoto vandens automatus ir iš jų tebe darba vos pora. Nedirba degutukų ir papirosų automatai. O dėl papirosų automatai, tai

ju "Svyturio" atstovai visai nenorėtų, nes jie pardavinėja "Ogoniok" ar "Baikal" papirosas, kurių niekas neruko.

Panašus vaizdas ir kitur, pvz. Kaune, "Tulpės" (buv. Konrado) kavinės automatai užkandinėje stovi šeši šaltų užkandžių automatai ir... nei vienas neveikia. Daugely vietų neveikia pastatyti aliejaus automatai, o šiauliuose duonos parduotuvių automatai veikia, bet tik du kartus per mėnesį...

Dabar geri automatai Lietuvoje laikoma svajone.

JONAS BILIUNAS

LIUDNA PASAKA

Tėsinys

Kunigo prakalba ir popierius buvo tat anas laukiamas vėjelis, kursai netikėtai Petro veidas papūtė ir jo galvojaujas mintis auklė. Sakė, kad nebeįsivyktų, bet augtų ir plėtotų. Ir kaip tos mintys galėjo neaugti ir nesipildyti, kad kasdien plaukė naujos žinios, vis įvairesnės ir įdomesnės.

Nors nuo to garsaus šventadienio dar ne tiek daug laiko praėjo, tačiau visi, ir tolimieji, apie tai žinojo ir kalbėjo. Pasakojo, kad ir kitose kai kuriose bažnyčiose kunigai tą patį skaitė ir pasakojo, kad žmonės visur ginkluojasi ir eina miškosna, kad keliose vietose jie jau sumunę ir išvairę didelę kariuomenę: kad juromis atvešią daugybę šaudyklių ir kitų karo įnagių ir greitai visus žmones apginkluos... Vieni tikėjo, kiti ne. Bet visi susirūpinę sujudo.

Buvo tai dienos karštos, neramios, ir laikas neapsakomai greitai lėkė. O čia vėl praėjo gandas, kad kažin koks kunigas patį vedas žmones, eina kaip liutas, kuriam didžiausia kariuomenė

nieko nepadaranti, kurio kariuomenės kulkos neima... Žmonės dar labiau susidurinė...

Petras jau seniai taręs su apylinkės ir savo sodžiaus draugais, kas daryti. Daugelis sutiko, kad snausti negalima, — reikia ruošti, nors koki įnagi nusikalti, nes gali prireikti ar patiems gintis, ar kitiems eiti padėti: sėdėti vietoje, sudėjus rankas, ir negražu, ir gėda, ir dar prakibti galima — žemės negauti. Ir paskui vienas kitą ėmė karštesnieji nešti į kalvį visokius geležinius.

Ausdama pametė Juozapota vieną dieną pro langą, kaip Petras išsinesė iš kleties dalį ir šakes ir apsidairęs, tartum ko bijodamas, greit išėjo, už kiemo vartelių. Nūtylė, nepaklausė apie tai vyro: bet po kelių dienų, nesdama prievakary paršui ėsti, netikėtai pamatė šaly gurbų Petrą su dviem kaimynais, Antanu ir Kaziu, greičiu sustojusius ir išsižergusius: visi trys turėjo rankose ilgus geležinius galais pagalius ir sutardami nuožniai badė jais orą.

— Ką jūs čia dirbat? — sušuko nustebusi Juozapota.

Vyrai, ją išvydę, norėjo pasislėpti, tik nebesuspėjo.

Visi trys išsitempė, traukdami užpakalin savo pagalius.

— Cit, Juozaput, nieko bloga, — atsiliepė Petras, šiuos tydamas nuo kaktos prakaitą. — Mes tik mokomės, kaip reikia grumtis.

Tokie juokingi su tais savo durtuvais buvo ir taip linksmi, kad ji visi trys pažūrėjo, kad jiniai tik nusišypsojo, jais gėdindamasi. Tačiau, iš gurbų išsėdama, pajuto, kad jos širdį kažin koks šaltas sopulys suspaudė. Nebuvo baili: turėjo širdį jautrią ir galvą karšči, o j patį gyvenimą gal linksmiau kaip jos Petras žūrėjo, nes to gyvenimo pavojaus nesuprato. Bet širdis dažnai pasako tai, ko galva resuprantą. Ir jeigu Petras būtų savo material visus sumanyms pasisakęs, jos mintis širdis gal greičiau visą ravojų būtų pajutęs ir vyrą nuo klaukus žingsnio sutūrė. Petras tai jautė ir jau belinta diena su tais savo sumanymais nuo Juozapotos slėpė: bijojo jos asarų, išgąsčio. Jis nutarė butinai eiti su kai kuriais draugais miškan ir tenai susidėti su maištininkais: patyrė, kad netoli jų esąs didelis burys...

Tą patį vakarą, kai juos Juozapota rado šaly gurbų

narsiai orą badančius, Petras susikalbėjo su draugais rytoj, prieš auštant, iš namų išeiti. Įėjęs trobon, nebenorėjo nė vakarieneis valgyti. Kai Juozapota bailiu balsu ėmė klausinėti, kam tuos durtuvus įtaisė, ir reikalavo, kad pasakytų visą teisybę, Petras apkabino ją drebančią ir stipriai prie savo krutinės prispaudė...

— Man kažin kodėl taip širdį sopa, tokia baimė ima, — skundėsi ji, visa glausdamasi.

— Nebijok, — ramino vyras, — nieko bloga nebus. Durtuvus įtaisėm tik taip sau: jeigu kartais užpuktų kokie kazokai, kad turėtume kuo gintis... Visaip juk gali atsitikti...

Ir ėmė savo material pasakoti, kad tai dabar gera, kad dvaran jau nebereikia eiti, ir kaip bus gera paskum, kai musikratys nuo caro valdžios, įsigis laisvę, gaus žemės ir susilauks vaikų. Pasakojo ir svajojo, ir patį tais svajoniškais tikėjo, — tikėjo tvirtai, be abejonių.

Juozapota klausė užkaičius ir laiminga, kaip į brangų pavelskį į vyrą žiūrėdama. Taip užsisvajoję, maloniai susiglaudę, išsėdėjo visą vasarą naktį... Atsigulė tik prieš pat auštant, Juozapota užmigo laiminga, kaip kudiukas. Tada Petras tyliai tyliai atsi-

Atbudo, visa krūptelėjo. Juto, kaip vienu akies mirksniu jos akyse sužibėjo saulės spindulys, greitai už debesio pasislėpdamas. Buvo jau labai velus rytas. Pramigo! Sofo iš lovos susigūžusi. Nusišėbėjo, kad neįjuto, kaip išėjo Petras. Visados jūdavo, kuone visados kartu su juo keldavosi... Kodėl gi šiandien taip?...

Bet tuoj nurimo ir sapnų užmiršo... Persigūgnio ir atsiklaupęs ėmė poteries kalbėti. Paskum greitai pakūrė krosnį, nunešė ėsti paršui ir ėmė ruošti pusryti. Bijavo, kad Petras, nuo darbo parėjęs, neturėtų laukti...

— Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus! — išgirdo Juozapota pažįstamą balsą.

— Ant amžių...

Vidun įėjo kampininkė Urbonienė ir su atyžia apsidairė po trobą.

— Kodėl gi tamsta šiandien taip vėlai su pusryčiais? — paklausė, matydama Juozapotą dar raguolius tebekepančią. — Kiti jau seniai pavargę ir pogulio sugulė!

— Pamigau, — atsakė ji, — ir taip jau skubinuosi... Gerai, kad dar Petras ilgai nepareis, bučiau nebesuspėjusi...

— Gali nesiskubinti: nebepareis! — tarė Urbonienė ir ne tai pasijuokdama, ne tai džiaugdamasi pažūrėjo į Petrienę.

— O kodėl gi? — nusistebėjo Juozapota.

— Tai gal gi nežinai?!

— Ne, nieko nežinau!

Juozapota pametė kepti raguolius ir atsisukus užkaičiusiomis ugnies akim žiūrėjo į Urbonienę. Nėkėntė tos bobos už liežuvį ir suvėdžiojimus. Bet dabar jos širdį kaip ir replėmis kas suspaudė.

— Ta liežuvinė ką nors žino, — perėjo jai per galvą mintis, — gal ką bloga?!

— Ne, aš nieko nežinau. — atkartojė jiniai. — Ką tamsta nori man pasakyti?

Urbonienė pilkom akim žvilgtelėjo į Petrienę. Valandėlę tylėjo. Jai tartum saldu buvo turėti svetimą paslaptį, lėpintis jaja ir kankinti jauną moteriškę. Tik neilgai galėjo iškentėti nepasakius.

— Nagi tavo Petras su Daulio Kaziu ir Antanu miškan iškūrė... į maištininkus! Mačiau, kaip su durtuvais visi trys auštant pakluonėmis žėjo... Visi žino!...

— Meluoji! — norėjo sušaukti Juozapota.

Bus daugiau

Pittston, Pa.

SLA 7 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 11 d., 2 val. po pietų, pastovioje vietoje. Prašome narius atsilankyti.

S. Morkus,

SLA 7 kp. sekret.

Tėvynė

KAS GIRDET PAS MUS IR KITUR

LIETUVYBEI ISLAIKYTI
PRASYKIM DAUGIAU JAU-
NIMO I SUSIVIENIJIMA
LIETUVIŲ AMERIKOJE.

SLA KUOPŲ KORESPONDENTAMS

Išvykstant spaustuvės darbininkams atostogų ir jų metu padarant butinus pataisymus pačioje spaustuvėje. Tėvynė nuo rugpjūčio 16 d. iki mėnesio pabaigos neisės. Po to laikraštis bus išleistas rugšėjo 6 d.

Todėl kuopų korespondentai, turį svarbių pranešimų, yra prašomi juos atsiųsti dabar. Jie galės būti atspausdinti prieš atostoginiame rugpjūčio 9 dienos numeryje.

SLA SEKR. B. PIVARONIE-NĖ WATERBURIČIŲ ŠVENTEJE

Rugpjūčio 4 d. SLA sekretorė dalyvaus SLA 4 apskries metinėje šventėje — piknike, Waterbury, Conn. Ta proga B. Pivaronienė šventės dalyviams pasakys kalbą.

RASANT "TEVYNEI"

Korespondencijas ir laiškus Tėvynėi prašome siųsti tokiu adresu:

307 W. 30th St.,
New York, N. Y. 10001

Kaip matome, adresas tas pats, tik paštui pageidaujant adrese žymimas naujas, taip vadinamas, Zip numeris — 10001.

ISVYKO I EUROPA

Menininkų grupė, kurią sudaro solistai P. Bičienė ir L. Stukas, žinomas jaunas pianistas A. Vasaitis ir aktorius V. Zukauskas, šią savaitę išvyko į Prancūziją, Vokietiją ir kitus kraštus. Aplankys lietuvių kolonijas, kur suruoš keletą koncertų. Iš kelionės žada grįžti rugpjūčio pabaigoje.

TRAUKINIŲ NELAIMĖJE BUVO SUZEISTA BR. MACIAUSKIENE

Liepos 24 d., 1:30 val. ryto, susidurus požeminio traukiniams Hudson Tubes, kuriais palaikoma susisiekimas tarp New Yorko ir Newarko, buvo sužeista Bronė Maciauskienė, dirbanti SLA centro raštinėj, New Yorko. Toje nelaimėje žuvo du keleiviai, sužeistų iš viso buvo 28.

Nukentėjusi B. Maciauskienė buvo nuvežta į Beth Israel ligoninę, Newarko. Suteiktus skubią pagalbą, ji palikta ligoninėje tolimiesiam gydymuisi. Draugai ir bendradarbiai, ją užjaušdami nelaimėje, linki greit pasveikti.

50 MILIONŲ BENAMIŲ PASAULY

Pagal Oslo mieste Norvegijoje įvykusio pabėgėlių reikalams tirti draugijos suvažiavimo paskelbtas duomenis, suo metu savo tėviškę aplėdusių, benamių skaičius bus pasiekęs daugiau kaip 50 mil. žmonių. Iš jų apie 31 milijonas turėjo savo kraštus aplėdę su antruoju pasauliniu karu ir 19 mil. įsikurus suvereniems kraštais Azijoje ir Afrikoje. Visi benamių turėjo turto nuostolių apie 150 bil. dol.

Vokiečių pabėgėlių tarpe — 13,5 mil. turėjusių pasitraukti iš buv. vokiečių sričių ir 2 mil. pabėgėlių iš Ryt. Vok. neteko turto už virš 87 bil. dol. (E)

CHICAGOS LIETUVIAI DALYVAVO DEMONSTRACIJOJE

Laikas sutapo taip, kad tuo pačiu metu Chicagoje lietuviai liepos 14 d. dalyvavo benroje tautų demonstracijoje Grand Parke ir transliantinių lakunų Dariaus ir Girėno ryžtingo žygio minėjime.

Nors tai buvo nemažas išsi-skaidymas, bet vis dėlto lietuviai savo gausumu ir organizuotumu pralenkė kitas tautines grupes.

Galingą protesto balsą prieš kruviniausią dabarties tironiją — Sov. Rusiją pakeldamos demonstravo šios tautos: lietuviai, ukrainiečiai, albanai, baltgudžiai, kazokai, čekai, slovakai, kubiečiai ir kiti.

Protesto eiseną prasidėjo 2 val. po pietų. Ukrainiečių dujų orkestrui grojant maršą, į Grand Parko aikštę įvykavo Amerikos ir pavergtų tautų vėliavos. Lietuvos trispalvių buvo apie 35. Lietuviai, savo gausumu, darė įspūdį. Jų buvo apie du tūkstančiai. Be to, įspūdingai atrodė plakatai su žodžiais ir vaizdais Lietuvoje nužudytų žmonių. Plakatus nesė veik kas ant-ras dalyvis: savanoriai, kariai, generolai, kunigai, daktarai, moterys, maži vaikai ir net seneliai.

Pats "mitingas" buvo pra-

Mitinge kalbėjo keletas asmenų, tarp jų vengrų tautos atstovas adv. V. Knaus ir kubiečių adv. J. Kulas.

Tą puikų lietuvių pasirodymą organizavo Leonas Pra-puolenis, talkininkaujant Valerijonui Simkui.

Pov. Dirks

SHALINS
(SHALINSKAS)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiame garbingas laido-tuves. Koplyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. Vİrginia 7-4499

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaityta

Liepos 27, 1963

Išmokamos Apdraudos

JONAS GILDA, 1 kp., Edwardsville, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 12, 1921 m., mirė gegužės 19, 1963 m. Velionio apdrauda išmokėta Verna Blaznalis	\$1,000.00
ANTANAS MOCKEVIČIUS, 32 kp., Buttonwood, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 6, 1924 m., mirė liepos 2, 1963 m. Velionio žmonai, Katrei Mockevičienėi, apdraudos išmokėta	\$600.00
EIENA AMBROSE, 39 kp., Gilberton, Pa., gimusi Gilberton, Pa. Prie SLA prisirašė kovo 31, 1931 m., mirė birželio 28, 1963 m. Velionės dukteriai, Bernadette Ambrose, apdraudos išmokėta	\$1,000.00
KATRĖ BULZGIENĖ, 126 kp., New York, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 8, 1928 m., mirė liepos 17, 1963 m. Velionės dukteriai, Adele Nesfield, apdraudos išmokėta	\$300.00
ONA KEMEŽIENĖ, 126-Pav. kp., New York, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 12, 1924 m., mirė gegužės 17, 1963 m. Velionės dukteriai, Julia Kemežiutei - Kamage, apdraudos išmokėta	\$1,000.00
ANDRIUS MACIULIS, 158 kp., Springfield, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 1, 1931 m., mirė liepos 9, 1963 m. Velionio podukrai, Mildai Savage, apdraudos išmokėta	\$300.00
ANTANAS JARUSAUSKAS, 294 kp., Carlinville, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 14, 1909 m., mirė liepos 3, 1963 m. Velionio žmonai, Julijona Jarušauskas, apdraud. išmokėta	\$600.00

Viso \$4,800.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$107,060.00

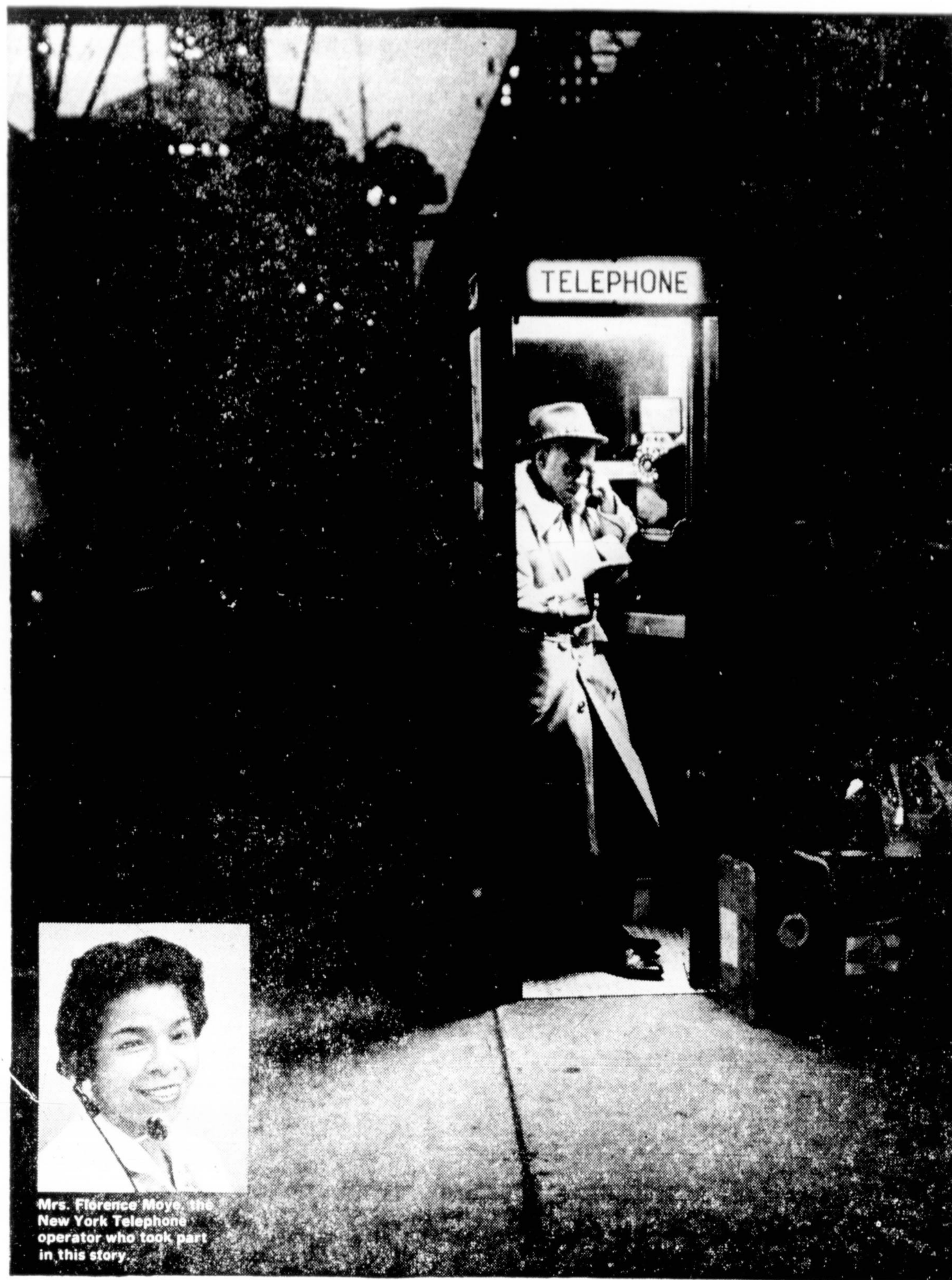
Išmokamos Ligoje Pašalpos

A. Mockevičius, 32 kp., Buttonwood, Pa., sirgo 3 d.	\$7.56
M. Harris, 41 kp., So. Boston, Mass., sirgo 7 sav. 6 d.	97.54
R. Cernauskas, 66 kp., Ansonia, Conn., sirgo 5 sav. 5 d.	31.56
P. Karsokienė, 70 kp., Cliffside, N. J., sirgo 2 sav.	18.00
M. Bickas, 75 kp., Los Angeles, Calif., sirgo 11 sav. 6 d.	41.00
F. Leggio, 77 kp., Rockford, Ill., sirgo 5 sav. 1 d.	15.80
V. Juchkeas, 77 kp., Rockford, Ill., sirgo 3 sav. 2 d.	9.00
M. Januskeviciene, 124 kp., Hartford, Conn., sirgo 9 sav. 4 d.	94.00
E. Barauskienė, 124 kp., Hartford, Conn., sirgo 6 sav. 3 d.	28.67
K. Pauzolis, 236 kp., Toronto, Canada, sirgo 7 sav. 6 d.	36.00
J. Shumakis, Amsterdam, N. Y., 272 kp., sirgo 11 sav. 6 d.	119.50

Viso \$520.56

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$12,683.54

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

Mrs. Florence Moye, New York Telephone operator who took part in this story.

"Prašau padėt man surasti brolių." Jis atvyko iš Europos sekmadienį, mažai kalba angliškai ir turi tik Pensylvanijos pieno fabriko vardą, kur dirbo jo brolis. Operatorė Florence Moye rado ką toki fabrike ir pavyko gauti ateivio brolio adresą. Šis papasakojimas yra tikrenybė... ir dar vienas priminimas, kaip užtikrinamai žinoma, atsitikime, kad niekuomet nesat vieni, kai telefonas yra po ranka.

New York Telephone
Part of the nationwide Bell Telephone System

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Alkanam visokia duona gaudi.
Kultas kultas, nevelėtas.
Verkia duona tinginiui vangant.
Velnio neštas ir pamestas.

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigais, kreipiasi į dipl. ekon. mistą, **Juoaz Audėną**, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. TA 7-9518.

Kas nori skaityti su jokia partija nesuristą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaito 8-10 puslapių savaitraštį

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.

PRENUMERA: metams visur 6 dol., visose Amerikose — 5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

Adresas:

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Canada

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.
NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.
NAUJIENOS spausdina svarbiausias lietuvių gyvenimo reikalus ir lietuvių straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriaus leidimą visiem pareikšti savo nuomonę.
NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje \$15.00 metams, \$7.00 — pusei metų. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusei metų, Chicagoje — \$15.00 metams, \$8.00 — pusei metų.
NAUJIENAS gausite, jei pasipaite čekį arba money orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois